

Spørgsmaal til den højtærede Kultusminister angaaende dette Forhold. Spørgsmaalet lyder: Samtykker den højtærede Kultusminister i, at alle Sager, der vedrøre Skolekommissionerne, og hvorom der kan være Meningsforskel, skulle afgøres paa et samlet Kommissionsmøde? Ude omkring i Landet vilde det sikkert have sin Interesse at faa en Udtalelse fra den højtærede Minister netop angaaende dette Spørgsmaal.

Lohmann: Da jeg begærede Ordet for at udtale mig om dette lille Lovforslag, var det min oprindelige Tanke, at jeg dertil vilde have knyttet et lille Eftersyn af den Virksomhed, som i Løbet af Sommeren er udført af adskillige Skolekommissioners Formænd samt af de korresponderende Medlemmer af Skoledirektionerne. Imidlertid har jeg erfaret, at Lejligheden til et saadant Eftersyn ikke er gunstigt valgt, og jeg skal derfor holde mig strengt til dette lille Lovforslag, som her foreligger, og som skulde være en Ændring i Loven af 18de Marts 1871. Om dette Lovforslag har jeg væsentlig kun det at sige, at det er meget let overskueligt og nemt vil kunne passes ind i Loven af 18de Marts 1871. Forsaa vidt behøves der ikke herom mange Ord eller lang Forhandling. Imidlertid mener jeg dog, at det vilde være ret heldigt, om vi benyttede denne Lejlighed, da man aligevel skal foretage en Ændring i Loven af 18de Marts 1871 til at gaa en lille Smule videre for om muligt at slaa det fast i den almindelige Bevidsthed her i Landet, at Skolekommissionerne ere en offentlig Institution af Betydning, og at de derfor, som den foregaaende Taler ogsaa slog paa, bør have en Forretningsgang og Orden i deres Sager, som er stemmende med Institutionens Værdighed og Betydning. I Bemærkningerne til Lovforslaget siger den højtærede Kultusminister, at Ministeriet efter Bestemmelsen i § 15 i Lov af 24de Marts 1899 har fundet det nødvendigt at skride til disse Ændringer i Loven om Skolekommissionernes Virksomhed og Omraade. Hvor vidt dette nu strengt taget er nødvendigt, skal jeg ikke særlig komme ind paa. Mig forekommer det rimeligt, at man med lidt sund Fornuft og praktisk

Sans meget vel vilde kunne hjælpe sig igennem ogsaa i de Tilfælde, hvor Sogneraadene benyttede den Ret, som er dem hjemlet i den ny Skolelov til at udvide Skolekommissionen med to Medlemmer. Ogsaa under disse ny Forhold vilde man med lidt sund Fornuft og praktisk Greb kunne hjælpe sig igennem. Den sidst vedtagne Skolelov indeholder, hvis jeg ikke husker fejl, paa et Par Steder saadanne Ugagtsomhedsfejl, at man uden sund Fornuft og praktisk Greb aldrig vilde kunne praktisere Loven. Jeg anbefaler altsaa meget, at man gaar en lille Smule videre, navnlig i Retning af at fastslaa i den almene Bevidsthed, at Skolekommissionen er en Institution af Betydning. Men selv om jeg ikke anser det foreliggende Lovforslag for at være aldeles nødvendigt, paaskønner jeg dog i høj Grad, at den ærede Minister er fremkommen med det, fordi det vil faa ikke blot en umiddelbar men ogsaa en middelbar Indvirkning paa Befolkningen. Enhver Lov, der udgaar her fra Rigsdagen, faar en direkte Indflydelse efter sine faste Bestemmelser, men den faar ogsaa altid en indirekte Indflydelse efter den Forhandling, der er foregaaet under dens Tilblivelse, der slaas til Lyd og vækkes Opmærksomhed for det paagældende Forhold, og dette har sin store Betydning. Jeg vilde som den ærede foregaaende Taler ønske, at man her var gaaet en lille Smule videre og havde indført en Bestemmelse om, at Skolekommissionerne skal have en Forretningsorden, og at denne skal være affattet efter bestemte Grundregler. I Loven af 18de Marts 1871 fastsættes det udtrykkeligt, at Skolekommissionen selv fastsætter sin Forretningsorden. Det er nu sin Sag, jeg tror, at de fleste Medlemmer, som kende Forholdene, ville vide, at i de allerfærreste Skolekommissioner findes intet, der ligner en Forretningsorden. Skolekommissionernes Formænd mangle ofte Blik for Nødvendigheden af en saadan Forretningsorden, og der kan derfor i Skolekommissionerne komme de underligste Ting frem. Jeg har endogsaa fra paalidelig Kilde hørt om en Skolekommissionsformand, der i fuld Oprigtighed mente, at hans Stemme maatte betyde lige saa meget som de to kommunevalgte Medlemmers. Jeg har altid